

Reglement for Redelighetsutvalget ved Møreforskning og Høgskolene i Molde og Volda

§ 1. Etablering

Redelighetsutvalget ble opprettet ved likelydende vedtak av styrene for Møreforskning, Høgskolen i Molde og Høgskulen i Volda (heretter eierinstitusjonene) i mars 2018 for å bidra til å forebygge uredelighet i forskningen og behandle saker hvor det er mistanke om brudd på vitenskapelige redelighetsnormer.

§2. Redelighetsnorm

Lov om organisering av forskningsetisk arbeid (forskningsetikkloven) § 8 definerer vitenskapelig uredelighet som «forfalskning, fabrikkering, plagiering og andre alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer som er begått forsettlig eller grovt uaktsomt i planlegging, gjennomføring eller rapportering av forskning».

§ 3. Utvalgets mandat

Med utgangspunkt i forskningsetikklovens definisjon vil påstand om avvik fra god vitenskapelig praksis, i form av plagiering, forfalskninger og fabrikkering av data, kunne forelegges utvalget. Dette gjelder også andre mulige alvorlige brudd som uberettiget forfatterskap, bevisst feilaktig presentasjon og fortolkning av data eller manipulering av data. Utvalget har også anledning til å behandle andre saker hvor det er mistanke om grove brudd på god vitenskapelig praksis, men det understrekes at de påståtte brudd på redelighetsnormer eller avvik fra god vitenskapelig praksis alltid må fremstå som bevisst eller grovt uaktsomt.

Det er en forutsetning for utvalgets behandling at sakene

- har tilknytning til vitenskapelig virksomhet ved eierinstitusjonene og/eller
- involverer eller berører én eller flere ved eierinstitusjonene
- og er av prinsipiell karakter.

Saker kan også forelegges utvalget fra Nasjonalt utvalg for gransking av redelighet i forskning (Granskingsutvalget).

Redelighetsutvalget skal også kunne gi forskningsetisk godkjenning/attest til prosjekter som ikke er søknadspliktige til Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk

(REK) eller Norsk senter for forskningsdata, Personvernombudet for forskning (NSD), når dette kreves av tidsskrifter eller andre publiseringskanaler.

§ 4. Sammensetning

Redelighetsutvalget består av tre medlemmer, med ett medlem fra hver av høgkolene og ett fra Møreforsking, hver med et personlig varamedlem. Funksjonstiden for disse medlemmene er to år.

Medlemmene av utvalget skal til sammen ha nødvendig kompetanse i forskning, forskningsetikk og jus. Minst ett av medlemmene skal ha juridisk kompetanse. Styret for de respektive institusjonene avgjør hvordan oppnevning av medlemmene skal skje.

Utvalget kan innkalle inntil to andre personer, eksterne eller interne, som sakkyndige til å bistå dem i vurderingen av den aktuelle saken. En av dem bør være en erfaren forsker med kompetanse innenfor det fagområdet som uredelighetspåstandene er knyttet til. Denne eller disse inngår som medlem av utvalget i behandlingen av den aktuelle saken.

Forvaltningslovens regler om inhabilitet legges til grunn for behandlingen i utvalget.

Sekretærfunksjonen for Redelighetsutvalget alternerer mellom sekretærene for Forskningsutvalget ved de to høgskolene. Skifte skjer samtidig med valg av nytt utvalg. Til daglig fungerer sekretær for Forskningsutvalget ved begge høgskolene som kontaktperson for Redelighetsutvalget.

§ 5. Arbeidsform

Utvalget er et responderende organ som i enkeltsaker tar stilling til de spørsmål av allmenn eller prinsipiell betydning som det får seg forelagt. Sakens fakta og problemstillinger skal være klarlagt under den forutgående behandlingen og det tas ikke sikte på noen kontradiktorisk behandling i utvalget.

§ 6. Innledende saksbehandling

Saker som gjelder uredelighet eller brudd på god vitenskapelig praksis skal meldes til sekretæren for Forskningsutvalget. Henvendelser fra Møreforsking rettes til en av kontaktpersonene for Redelighetsutvalget etter eget valg. Den nærmeste overordnede til den eller de anklagede skal orienteres om klagen og holdes orientert om prosessen.

En sak skal fremlegges skriftlig og bør inneholde en begrunnelse eller en sannsynliggjørelse for at den påståtte uredelighet eller handling i strid med god vitenskapelig praksis har funnet sted. Det skal føres dokumentasjon for at den som klagen gjelder, har handlet slik som hevdet og vedkommende skal selv ha fått anledning til å uttale seg.

Dersom sekretæren for Forskningsutvalget finner grunnlag for å løse saken på en måte som kan aksepteres av de berørte, avsluttes saken på denne måten og sekretæren sender en kort rapport om dette til Redelighetsutvalget.

Dersom sekretæren for Forskningsutvalget avviser saken, sendes også en kort rapport om dette til Redelighetsutvalget.

Dersom sekretæren for Forskningsutvalget ikke finner grunnlag for å løse saken på en måte som kan aksepteres av de berørte, men finner grunn til å gå videre med saken, skal den forberedes og legges frem for Redelighetsutvalget.

§ 7. Saksbehandling i Redelighetsutvalget

Redelighetsutvalget avgjør om en mottatt sak skal realitetsbehandles eller avvises. Hvis den avvises, skal den sendes tilbake til varsleren med en begrunnelse for avvisningen.

Finner Redelighetsutvalget at betingelsene for realitetsbehandling er til stede, legges sekretæren for Forskningsutvalgets utredning og spørsmål til grunn. Dersom nye opplysninger eller anførsler kommer frem etter at Redelighetsutvalget har tatt saken til behandling, skal disse som hovedregel henvises til sekretæren for Forskningsutvalget for vurdering først.

Når en sak er ferdigbehandlet, utarbeider Redelighetsutvalget en begrunnet uttalelse som meddeles sekretæren for Forskningsutvalget og andre som har en berettiget interesse i å få informasjon om resultatet.

En avgjørelse i Redelighetsutvalget er ikke et enkeltvedtak som kan påklages til høyere organ, men utvalgets begrunnede uttalelse vil kunne inngå dersom sekretæren for Forskningsutvalget eller annen med berettiget interesse ønsker saken brakt videre inn for det nasjonale Granskingsutvalget. Saken kan også sendes til Granskingsutvalget dersom særlige grunner taler for det.

Redelighetsutvalget avgir rapport om de saker det behandler til Granskingsutvalget. Saker som er avvist, nevnes kort med avvisningsgrunn.

Redelighetsutvalget utarbeider årsmelding som forelegges styrene for alle eierinstitusjonene.

§ 8. Følger av brudd på redelighetsnormer

Såfremt Redelighetsutvalget kommer frem til at det i en konkret sak foreligger uredelighet eller alvorlig brudd på god vitenskapelig praksis, skal utvalget orientere den innklagedes arbeidsgiver og gi råd om tiltak som bør følge av utvalgets vurdering. Slike tiltak kan dreie seg om a) tilbaketrekning eller endring av det vitenskapelige arbeidet, b) retting av forfatterangivelser, c) rapportering av saken til den offentlige myndigheten som fører tilsyn med saksområdet, d) politianmeldelse av eventuelle straffbare forhold.